

Recensie in: Tijdschrift voor sociale vraagstukken 2016, nummer 4

MAARTEN VAN DER LINDE

Basisboek geschiedenis Sociaal Werk in Nederland

Compleet herziene en uitgebreide druk

SWP, Amsterdam, 2016

ISBN 9789088506802

€ 29.90

Bijna tien jaar na de eerste editie (2007) verscheen onlangs een geheel herziene versie van het 'Basisboek Geschiedenis van het sociaal werk' van de meesterhand van Maarten van der Linde. Het boek is maar liefst 175 pagina's dikker dan die eerste editie en onverminderd onmisbaar voor iedereen die met het sociaal werk van doen heeft. Een must voor alle sociale opleidingen in het land.

Dat het sociaal werk de afgelopen jaren niet stil heeft gestaan, heeft ook zijn neerslag op het basisboek. Enkele hoofdstukken zijn ingekort en daarvoor in de plaats kwamen nieuwe items, zoals het benutten van ervaringsdeskundigheid in het sociaal werk en mensenrechten als motivatie om sociaal werk te doen. Ruimer aandacht is er ook voor jeugdbescherming en jeugdwerk, voor vrouwenopvang, voor reclassering, voor opbouwwerk en vormings- en ontwikkelingswerk en uiteraard voor welzijn nieuwe stijl en de Wmo, in 2007 nog nauwelijks ontwikkeld. Om inhoudelijk niet helemaal duidelijke redenen wijdt Van der Linde ook een geheel nieuw hoofdstuk aan het ontstaan en de ontwikkeling van de sociaaljuridische dienstverlening. Nieuw in het basisboek is ten slotte dat enkele hoofdstukken een koppel vormen: het ene hoofdstuk beschrijft de maatschappelijke context van een periode, het hoofdstuk erna de ontwikkeling van het sociaal werk in die periode.

Op historische gronden valt te voorspellen dat dit niet de definitieve versie van het basisboek zal zijn. Sociaal werk blijft zich immers ontwikkelen. Misschien is het een goed voorstel om vanaf nu alvast de items te gaan verzamelen die in een volgende editie (anders) aan de orde moeten komen. Een daarvan zou de geschiedenis van de dorpshuizen kunnen zijn. Lange tijd verbleven ze in de schaduw van de gesubsidieerde en geprofessionaliseerde club- en buurthuizen. Nu die het steeds vaker zonder subsidie en professionals moeten stellen, gaan ze steeds meer lijken op dorpshuizen. Die hebben in hún geschiedenis veel ervaring in semi-commercieel werken en voeren steeds vaker (met overheidssubsidie) gemeenschapstaken uit. In het basisboek komen de dorpshuizen er – net als op de verwante Canon Sociaal werk, inmiddels goed voor bijna een half miljoen bezoeken per jaar! – een beetje bekaaid af. Dat kan komen omdat er lange tijd (bijna) geen professionele bemoeienis met de dorpshuizen was: er werkten domweg geen betaalde krachten. Probleem is dat dat steeds minder een criterium kan zijn om er in de geschiedschrijving van het sociaal werk geen aandacht aan te besteden. De barmhartige Samaritaan die de voorkant van het boek siert (dezelfde overigens als die voorop het standaardwerk 'Zorg en de staat' van Abram de Swaan uit 1990) was evenmin een professional.

[Nico de Boer](#)

Deze recensie verscheen in het *Tijdschrift voor sociale vraagstukken*, 2016, nr. 4.